

Ο κλάδος του φαρμάκου, «θεραπεία» για τη δημόσια υγεία και την οικονομία της χώρας

Η πανδημία της νόσου COVID-19 έφερε στο φως τα κενά και ανέδειξε τις ανεπάρκειες ή/και παθογένειες των συστημάτων υγείας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Μπορεί μια χώρα όπως η Ελλάδα και μάλιστα σε συνθήκες τέτοιας υγειονομικής κρίσης να υπερασπίζεται χωρίς εκπτώσεις τα δικαιώματα των ασθενών, παρέχοντάς τους υψηλού επιπέδου υπηρεσίες; Η απάντηση μπορεί να είναι θετική, αλλά υπό προϋποθέσεις. Πάντα υπάρχει ένα «αλλά» για να λειτουργεί, είτε ανασταλτικά είτε λυτρωτικά. Με την κατάλληλη πολιτική βούληση, τις σωστές επιλογές της κυβέρνησης και τη συνεισφορά του φαρμακευτικού κλάδου είδαμε πως η πανδημία της νόσου COVID-19 αντιμετωπίστηκε και αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά.

Βέβαια, με την υγειονομική αυτή κρίση παγκοσμίως, αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα, αναδείχθηκε η υποχρηματοδότηση του συστήματος υγείας. Ταυτόχρονα, η πανδημία κατέδειξε την ανάγκη να αυξηθεί η αποδοτικότητα του υγειονομικού μας συστήματος, να εξαλειφθούν οι σπατάλες και να ενισχυθεί η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας για την ανακούφιση των νοσοκομείων από την πίεση.

Διαπιστώθηκε πως η έλλειψη υγειονομικού προσωπικού αποτελεί εμπόδιο στην παροχή κατάλληλης υγειονομικής φροντίδας, ενώ παρατηρήθηκε και καθυστέρηση ή ξεχασμένη φροντίδα για τους μη COVID-19 ασθενείς (π.χ. χρονίως πάσχοντες, καρκινοπαθείς, κοκ). Σημαντικό όμως είναι να τονίσουμε πως, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, το εθνικό σύστημα υγείας επέδειξε την αντοχή του και βελτιώθηκε ουσιαστικά και θεαματικά σε απόλυτους αριθμούς, σε κάποιους τομείς τουλάχιστον.

Παρ' όλα αυτά, η ανάγκη για άμεση μετάβαση σε ψηφιακά / απομακρυσμένα μοντέλα παροχής φροντίδας ή/και σε συστήματα ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας συνολικά (integrated care systems) είναι επιτακτική, ώστε η εστίαση της υγειονομικής φροντίδας να μεταφερθεί πλέον στην πρόληψη και τον έλεγχο των ασθενειών.

Ένα σημαντικό δίδαγμα από την πανδημία αποτελεί η ανάγκη για αυξημένο συντονισμό και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων (ερευνητικής κοινότητας, φαρμακοβιομηχανίας, θεσμικών οργάνων της Ε.Ε., κυβερνήσεων, ρυθμιστικών αρχών και συστημάτων υγείας) σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Επιπλέον, αναγνωρίστηκε η αξία της καινοτομίας και η ανάγκη να υιοθετούνται πολιτικές που την ενισχύουν. Αποτελεί πρωτοφανές φαινόμενο και τεράστιο επιστημονικό επίτευγμα η μελέτη, η έρευνα και εν τέλει η ανακάλυψη και η ταχύτατη παραγωγή των εμβολίων για τη νόσο COVID-19, από τις φαρμακευτικές εταιρείες, σε λιγότερο από έναν χρόνο! Εκατομμύρια άνθρωποι εμβολιάζονται από το τέλος του 2020 δίνοντας ένα ισχυρό μήνυμα ελπίδας για την αρχή του τέλους και τη σταδιακή επαναφορά στην κανονικότητα.

Όπως μπορούμε να αντιληφθούμε, η καινοτομία σώζει ζωές και χωρίς τη συνεχή βελτίωση των εμβολίων μέσω των φαρμακευτικών εταιρειών, δεν θα μπορούσαμε να μιλάμε για επιστροφή στις συνθήκες της προ COVID-19 εποχής.

Η εξασφάλιση του πιο σημαντικού αγαθού, της υγείας, απο-

τελεί διαχρονική δέσμευση για εμάς, την οποία υπερασπιστήκαμε με όλες μας τις δυνάμεις, διασφαλίζοντας την ισότιμη πρόσβαση όλων στις θεραπείες που έχουν ανάγκη. Η δέσμευση δεν άλλαξε στη δύσκολη περίοδο της πανδημίας. Απεναντίας ενισχύθηκε και εντάθηκε, αποτελώντας αυτονόητο και αναπόσπαστο συστατικό της κοινωνικής συνεισφοράς του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), αλλά και κάθε εταιρείας μέλους.

Στη σταδιακή έξοδο από την περιπέτεια της πανδημίας έχουμε να αντιμετωπίσουμε μια διπλή πρόκληση, αφενός να θωρακίσουμε το σύστημα υγείας και αφετέρου να απελευθερώσουμε τις μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες του κλάδου.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ η χώρα έχει ανάγκη την καλύτερη κλίμακα αισιοδοξίας και πίστης που βασίζεται

μετοχή της Ελλάδας στον χώρο της κλινικής έρευνας, τα οφέλη θα είναι πολλαπλά, τόσο για τους ασθενείς όσο και για την οικονομία.

Ο ΣΦΕΕ χρηματοδότησε και παρουσίασε τη μελέτη της PwC με θέμα «Πώς θα προσελκύσει κλινικές μελέτες η Ελλάδα», η οποία καταγράφει τα δομικά προβλήματα αλλά και μια σειρά προτάσεων με βάση τις καλές πρακτικές και την πολιτική σχετικών κινήτρων άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Την τελευταία διετία, η αλήθεια είναι πως έγιναν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως η εξαίρεση από τη φαρμακευτική δαπάνη των εμβολίων, η δυνατότητα συμψηφισμού των επενδύσεων με το clawback, και ο τριπλασιασμός του συντελεστή υπερέκπτωσης για επενδύσεις σε Έρευνα & Ανάπτυξη. Έχουμε, όμως, πολύ δρόμο μπροστά μας και πρέπει να επιταχύνουμε στην κατεύθυνση δομικών μεταρρυθμίσεων.

Οι απαραίτητες δομικές μεταρρυθμίσεις και ο επαναπροσδιορισμός της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, βάσει επιστημονικών και επιδημιολογικών δεδομένων, θα διασφαλίσουν την πληρέστερη κάλυψη των πραγματικών αναγκών των Ελλήνων ασθενών, και τη θωράκιση του εθνικού συστήματος υγείας. Η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων μπορεί παράλληλα να απελευθερώσει το αναπτυξιακό δυναμικό του κλάδου του φαρμάκου στην Ελλάδα.

Η πραγματική δαπάνη για το φάρμακο αποκλίνει σημαντικά από τα όρια που θέτει η πολιτεία και την υπέρβαση της επιβαρύνονται οι ασθενείς, μέσω αυξημένων εισφορών, και οι φαρμακευτικές εταιρείες, μέσα από τις διαρκώς αυξανόμενες και ανεξέλεγκτες υποχρεωτικές επιστροφές και εκπτώσεις, γεγονός που πνίγει οικονομικά τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις.

Επιβεβαιώνοντας τον ανορθολογικό και αναπτυξιακό ρόλο του μηχανισμού υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), οι πέντε τελευταίες εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Surveillance Reports της Commission) αλλά και η πρόσφατη έκθεση της επιτροπής Πισσαριδή υπογραμμίζουν πως το ανεξέλεγκτο ύψος τους απειλεί τη βιωσιμότητα της φαρμακευτικής πολιτικής και του συστήματος υγείας.

Στοχεύοντας σε ένα βιώσιμο, ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας, με προώθηση της αναπτυξιακής δυναμικής του φαρμακευτικού κλάδου, ο ΣΦΕΕ έχει θέσει στη διάθεση της Πολιτείας τις δυνάμεις του για μια νέα εξορθολογισμένη φαρμακευτική πολιτική η οποία θα λειτουργεί ως ασπίδα προστασίας σε ένα αποτελεσματικό σύστημα υγείας.

Το γεγονός ότι ο πάσχων συνάνθρωπος είναι στο επίκεντρο της δουλειάς μας, ο ρόλος μας στη διασφάλιση του υπέρτατου κοινωνικού αγαθού της Υγείας, καθώς και η συνεχής αναζήτηση της καινοτομίας που μας συνδέει με τα δημιουργικότερα κομμάτια της κοινωνίας και τις ανάγκες της, θέτει τις εταιρείες του κλάδου στην πρώτη γραμμή για την υιοθέτηση της κοινωνικής νοοτροπίας που σήμερα είναι μονόδρομος για την υπέρβαση των προβλημάτων. [SID:14601217]

ΑΡΘΡΟ

Του Ολύμπιου Παπαδημητρίου*

*Ο κ. Ολύμπος Παπαδημητρίου είναι πρόεδρος του ΣΦΕΕ (Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας)

Η καινοτομία σώζει ζωές και χωρίς τη συνεχή βελτίωση των εμβολίων μέσω των φαρμακευτικών εταιρειών, δεν θα μπορούσαμε να μιλάμε για επιστροφή στις συνθήκες της προ COVID-19 εποχής.

Επιβεβαιώνοντας τον ανορθολογικό και αναπτυξιακό ρόλο του μηχανισμού υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), οι πέντε τελευταίες εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Surveillance Reports της Commission) αλλά και η πρόσφατη έκθεση της επιτροπής Πισσαριδή υπογραμμίζουν πως το ανεξέλεγκτο ύψος τους απειλεί τη βιωσιμότητα της φαρμακευτικής πολιτικής και του συστήματος υγείας.

στις ικανότητες των ανθρώπων της πατρίδας μας, στα διδάγματα και τις εμπειρίες των τελευταίων ετών, αλλά και στη δυνατότητα εφαρμογής ενός εθνικού σχεδίου που θα μας ξαναβάλει σε πορεία προόδου. Βασικός και απαραίτητος πυλώνας αυτής της θετικής αναπτυξιακής οπτικής είναι ο κλάδος του φαρμάκου, αφού βρίσκεται στον πυρήνα της κοινωνίας, στηρίζοντας ουσιαστικά τη βιώσιμη ανάπτυξη με κοινωνική υπευθυνότητα. Ως οφείλει άλλωστε να λειτουργεί ένας ενεργός κοινωνικός εταίρος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πως ο κλάδος του φαρμάκου συνεισφέρει στο ΑΕΠ της χώρας 6,7 δις. ευρώ ή το 3,6% του συνολικού ΑΕΠ.

Ένας σημαντικός τομέας δραστηριοποίησης των φαρμακευτικών εταιρειών που αποτελεί βασικό μοχλό για την ανάπτυξη της επιστήμης και «οξυγόνο» για την οικονομία είναι οι Κλινικές Μελέτες. Παρά τη συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού κλινικών μελετών που διεξάγονται στη χώρα τα τελευταία χρόνια, υστερούμε σημαντικά όταν συγκρινόμαστε με χώρες της Ευρώπης που έχουν παρόμοιο μέγεθος. Στην Ευρώπη επενδύονται ετησίως πάνω από 36 δις. ευρώ, με την Ελλάδα δυστυχώς να απορροφά μόλις 100 εκατομμύρια περίπου! Δηλαδή πολύ λιγότερο από το 1% του προϋπολογισμού που διατίθεται στην Ευρώπη για Κλινικές Μελέτες... Εφόσον μεγιστοποιηθεί η συμ-